UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA - UNBR
ÎNREGISTRARE nr. 72-AUT-2014
Anul 2014 Luna 06 Ziua 18
România
1909
Consiliul Superior al Magistraturii

Gp. 18.06.2014

Se comunică UNBR pe site-ul Consiliului cu adresa nr. 7799/2014 fără alte mențiuni.

"Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție, republicată)

NR. 7799/2014

Domnului avocat dr. Gheorghe Florea,
Președintele Uniunii Naționale a Barourilor din România

Stimate domnule președinte,

Ca urmare a adresei nr. 72-AUT/08.04.2014, înregistrată la data de 08.04.2014, prin care Uniunea Națională a Barourilor din România a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii să ia măsuri în sensul revocării sau modificării Hotărârii nr. 714 din 26 iunie 2013, adoptată de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, astfel încât verificarea dosarului de către judecătorul cauzei să se facă într-un termen în concordanță cu noțiunea tehnico-juridică „de îndată", prevăzută de dispozițiile art. 200 din noul Cod de procedură civilă, vă aducem la cunoștință următoarele:

Solicitarea dumneavoastră a fost analizată de către *Comisia nr. 2 - Eficientizarea activității Consiliului Superior al Magistraturii și a instituțiilor coordonate, parteneriatul cu instituțiile interne și societatea civilă,* constituită la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, în ședința din data de 26.05.2014, ocazie cu care s-a apreciat că *toate considerentele care au determinat adoptarea Hotărârii nr. 714 din 27 iunie 2013 de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii sunt valabile și astăzi, la un interval de mai puțin de un an de zile de la adoptare, și că nu există motive de revocare sau modificare a acesteia.*

Pentru a reține în sensul menționat, s-a reamintit că, pentru prima dată în România, Programul pentru stabilirea volumului optim de muncă și asigurării calității activității în instanțe a fost aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2119/03.12.2009 cu perioadă de aplicare anul 2010. Limita inițială a punctajului a fost stabilită la 3.960 de puncte/judecător/an.

Ulterior, constatându-se avantajele implementării proiectului (printre care creșterea calității actului de justiție prin reducerea numărului de cauze pe ședință, echilibrarea volumului de muncă anual între instanțe, precum și între judecătorii diferitelor instanțe) s-a stabilit, printr-o nouă Hotărâre a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii - nr. 945/ 04 noiembrie 2010, continuarea programului și în anul 2011, însă cu majorarea limitei punctajului anual de la 3.960 de puncte la 5.060 puncte/judecător.

Prin Hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 4/12 ianuarie 2012 și nr. 976/23 octombrie 2012 s-a dispus continuarea programului în anul 2012 și în anul 2013, inclusiv după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, păstrându-se aceeași limită, de 5.060 de puncte.

Prin Hotărârea nr. 161/13 februarie 2013 a Plenului Consiliului Superior al

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6
Tel: 3116900; Fax:3116901
Web: www.csm1909.ro

Magistraturii, a fost aprobată continuarea Programului privind volumul optim de muncă şi asigurării calității la instanțele judecătoreşti şi pe parcursul anului 2013, precum şi în viitor.

Pentru menținerea programului privind volumul optim de muncă a fost avută în vedere Legea de punere în aplicare a noului Cod de procedură civilă, potrivit căreia procesele în curs se judecă în conformitate cu vechiul Cod de procedură civilă, inclusiv în ceea ce priveşte căile de atac ordinare şi extraordinare, astfel că o perioadă însemnată de timp – perioadă de tranziție – vor coexista administrativ şi procedural cele două coduri, cu influențe nu numai în actul de judecată, dar şi în organizarea instanțelor/secțiilor/completelor de judecată, precum şi prin prisma eforturilor la care vor fi supuşi judecătorii şi grefierii.

În aceste condiții, considerându-se că la încărcătura de cauze deja aflate pe rol se va adăuga şi instrumentarea concomitentă, de îndată, a cauzelor înregistrate după data de 15.02.2013, ceea ce ar determina depăşirea peste limitele rezonabilității şi peste limitele fizice a încărcăturii pe judecător, s-a apreciat că singura soluție viabilă pentru evitarea acestei situații şi pentru desfăşurarea actului de justiție în condiții de normalitate este continuarea într-o formă adaptată a Programului privind volumul optim de activitate al instanțelor, astfel că a fost adoptată Hotărârea nr. 161/13 februarie 2013.

Concepția acestei hotărâri s-a cristalizat în jurul limitării numărului de cauze nou intrate (indiferent de momentul sesizării instanței) la un număr predeterminat de puncte de încărcare pe complet, apreciindu-se că aceasta va conduce, în mod evident, la fluidizarea circuitului instanței, la păstrarea unei încărcături rezonabile pe magistrat, respectiv grefier, dar şi la creşterea calității actului de justiție.

Din punct de vedere tehnic, s-a apreciat că această soluție presupune păstrarea formei actuale a programului ECRIS, în sensul stabilirii, odată cu repartizarea aleatorie a cauzei, a unei date de verificare a cererii de chemare în judecată, urmând ca dispozițiile art. 200 alin. (1) din Codul de procedură civilă să fie interpretate în sensul verificării de către judecător a cererii de chemare în judecată de îndată, în raport de data stabilită de programul Ecris. În continuare, s-a estimat că păstrarea numărului de 5060 de puncte va face ca dosarele să ajungă progresiv în responsabilitatea completului, iar judecătorul, la termenul stabilit de aplicația Ecris, va fi obligat ca, de îndată, să treacă la administrarea procedurii scrise.

Cât priveşte prelungirea intervalului până la care se acordă primul termen de judecată la nivelul instanțelor aglomerate, aşa cum a fost relevat şi în cuprinsul hotărârilor anterioare, aceasta nu este cauzată de aplicarea programului în sine, ci de numărul excesiv de dosare cu care sunt învestite instanțele şi personalul insuficient al acestora (în primul rând la nivelul unităților mari).

Pe de altă parte, nu intervalul de timp de la înregistrarea dosarului până la stabilirea primului termen de judecată este cel care determină în mod necesar afectarea termenului rezonabil; dimpotrivă, prin toate celelalte aspecte pozitive expuse anterior privind creşterea calității actului de justiție, poate contribui chiar la respectarea acestuia.

În ceea ce priveşte caracterul normelor cuprinse în Hotărârea nr. 161/13 februarie

Adresa: Bucureşti, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6
Tel: 3116900; Fax:3116901
Web: www.csm1909.ro

2013, s-a menționat că acestea nu sunt norme imperative, obligatorii pentru toate instanțele judecătorești. Hotărârea nr. 161/13 februarie 2013 conține norme supletive, de recomandare, pe care managerii instanțelor judecătorești le pot aplica sau nu, în funcție de aprecierea situațiilor concrete cu care se confruntă, precum și a consecințelor care pot fi antrenate.

Prin activitatea normativă ce a avut ca obiect stabilirea și, ulterior, continuarea programului privind volumul optim de muncă, Consiliul Superior al Magistraturii a urmărit crearea cadrului necesar managerilor instanțelor de judecată pentru implementarea acelor principii care vizau, în esență, creșterea calității actului de justiție prin reducerea numărului de cauze pe ședință, echilibrarea volumului de muncă anual între instanțe, precum și între judecătorii diferitelor instanțe.

În sfârșit, la adoptarea acestei hotărâri a fost avut în vedere și faptul că lipsa unei limite maxime de puncte alocate unui judecător într-o unitate determinată de timp (un an) conduce la un volum de muncă excedentar, la scăderea calității actului de justiție prin creșterea numărului de cauze pe ședință, la dezechilibrarea volumului de muncă anual între instanțe, precum și între judecătorii diferitelor instanțe, adică la o situație similară celei care a generat necesitatea elaborării programului de muncă menționat, situație care va fi asumată și gestionată de managerii instanțelor de judecată.

În finalul acestor considerente, s-a conchis că oricare ar fi optica managerială asumată, care ar determina sau nu adoptarea Programului pentru stabilirea volumului optim de muncă și asigurării calității activității în instanțe, aceasta trebuie să echilibreze avantajele și dezavantajele conținute de consecințele opțiunii formulate.

Prin Hotărârea nr. 714 din 27 iunie 2013, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a stabilit că noțiunile „durata necesară pentru cercetarea procesului" și „durată rezonabilă a procesului" nu sunt identice, că în conceptul de „durată necesară pentru cercetarea procesului" - în înțelesul art. 238 din noul Cod de procedură civilă - judecătorul va include numai faza procesuală pe care el însuși o judecă; în această durată nu este inclusă etapa premergătoare a verificării și regularizării cererii de chemare în judecată.

În ceea ce privește estimarea duratei cercetării procesului, prin această hotărâre s-a stabilit că aceasta se va realiza pe unități de timp (săptămâni, luni, ani), iar nu pe termene de judecată. La estimarea duratei cercetării procesului, judecătorul va avea în vedere perioada vacanțelor judecătorești, iar pentru estimarea duratei cercetării procesului vor fi avute în vedere atât criterii obiective, cât și subiective.

Pentru criteriile obiective, se vor avea în vedere datele statistice la nivel național, care pot fi furnizate de către Consiliul Superior al Magistraturii, de natură a evidenția o medie națională pentru durata proceselor având diferite obiecte, precum și statistica de la nivelul instanței la care se judecă procesul, care să evidențieze duratele medii de soluționare a diferitelor tipuri de cauze.

Criteriile subiective vizează aprecierile proprii ale judecătorului referitoare la particularitățile cauzei, la complexitatea cauzei determinată de multitudinea cererilor, coparticiparea procesuală activă și pasivă, atragerea altor participanți în procesul civil,

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6
Tel: 3116900; Fax:3116901
Web: www.csm1909.ro

numirea curatorilor speciali, multitudinea şi complexitatea excepţiilor procesuale, natura şi complexitatea probatoriului necesar soluționării fondului (martori, expertize), precum şi necesitatea administrării unui probatoriu suplimentar celui care în mod obişnuit este necesar soluționării fondului dreptului.

Aceeaşi hotărâre a stabilit că noțiunea de „data recomandată" a dosarului, prevăzută de sistemul ECRIS, este un termen administrativ, iar nu unul procedural, deci nu poate fi „preschimbat" în temeiul art. 230 din Codul de procedură civilă, însă, fiind un termen de recomandare, poate fi schimbat, prin rezoluție, din oficiu sau la cerere, de către judecătorul căruia i-a fost repartizat dosarul, care va ține seama de particularitățile cauzei.

În final, a fost lăsată colegiilor de conducere libertatea de a stabili, în funcție de specificul instanței, criteriile de prioritate pentru verificarea cererilor de chemare în judecată înainte de data recomandată, care să țină seama de natura cauzelor care presupun prioritate şi, în cadrul aceluiaşi tip de cauze, de ordinea înregistrării lor.

Cu deosebită considerație,

Președinte
Judecător dr. Adrian Bordea

Adresa: Bucureşti, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6
Tel: 3116900; Fax:3116901
Web: www.csm1909.ro